

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה לחינוך תשע"ט 2018-2019

שם הקורס: בורדייה וביקורת החינוך
מס' קורס: 12910179

שם המרצה: טלמור פרחי

מתרגלות:

יעדי ההוראה:

הקורס יעסוק בהתבוננות ביקורתית על המעשה החינוכי. לרובנו נדמה כי המהלכים המתקיימים במערכת החינוך, משרתים את צרכיו של התלמיד, אולם לא תמיד הם לטובתו, ולעיתים משרתים אינטרסים אחרים. תהליכים אלו ייבחנו באמצעות העמקת ההבנה והיישום של מושגי היסוד בהגותו של פייר בורדייה על תהליכים חברתיים המחזקים הדרה. נדון במושגי המפתח התיאורטיים: הביטוס, שדות, הון (כלכלי, חברתי, סימבולי), דוקסה, אילוזיו ואלימות סימבולית, תוך קישורם לתהליכים המתרחשים בשדה החינוך.

תהליך הלמידה ילווה בספרות היסוד של בורדייה וממשיכי דרכו, כמו גם מחקרים עדכניים מהארץ ומהעולם, אשר עוסקים בהיבטים יישומיים של התיאוריה בשדה החינוך. בוגרי הקורס יהיו מסוגלים לבחון תופעות בשדה החינוך מזוויות מורכבות שאינן גלויות לעיני המתבונן מהצד.

פרשיות לימודים:

1. התיאוריה הבורדיאנית במרחב הסוציולוגי.
2. הביטוס ומאפייניו.
3. ההון לסוגיו: תרבותי (כולל הון לשוני), חברתי, כלכלי, סימבולי.
4. מאפייני השדה (אוטונומיה, הטרונומיה, סוס טרויאני).
5. אלימות סימבולית מהי?
6. אימפליקציות מעשיות בשדה החינוך.
7. ביקורות על התיאוריה.
8. אנאליזה עצמית.

דרישות והרכב ציון הקורס

משקל בציון הסופי	
עבודות	- 100% (מורכב משני דוחות קריאה ועבודת סיכום)
מבחן	-
סה"כ	-
ציון מעבר בבחינה -	
<u>ציון מעבר בקורס - 56</u>	

רשימה ביבליוגרפית:

- אגם, א' וטובין ד' (2009). קצינים קרביים והשירות הצבאי - הזדהות והתפקחות, **סוגיות חברתיות בישראל**, 7, 151-171.
- אלגזי, ג' (2002). עיצוב מושג ההביטוס בעבודתו של בורדייה. **סוציולוגיה ישראלית**, ד(2), 401-410.
- בורדייה, פי (1999). **על הטלוויזיה**. תל-אביב: בבל (פורסם במקור 1996).
- בורדייה, פי (2005). **שאלות בסוציולוגיה**. תל-אביב: רסלינג (פורסם במקור 1984).
- בורדייה, פי (2007). **סקיצה לאנליזה עצמית**. תל אביב: הקיבוץ המאוחד (פורסם במקור 2002).
- וויטמן, סי (2002). על ה"הבנה" אצל בורדייה. **סוציולוגיה ישראלית**, ד(2), 411-425.
- וקנט, לי (2002). על אודות המורשת הסוציולוגית של פייר בורדייה. **סוציולוגיה ישראלית**, ד(2), 432-449.
- טובין, ד' לפידות, א' (2009). אלימות סימבולית באקדמיה: קולן של אקדמאיות שזכו במלגה יוקרתית. בתוך: הרץ-לזרוביץ, ר. אופלטקה, י., **מגדר ואתניות בהשכלה הגבוהה**, פרדס: חיפה. ע' 39-55.
- רגב, מי (2011). **סוציולוגיה של התרבות**. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.
- ריצ'ר, ג' (2006). הביטוס ושדה, מתוך: **תיאוריות סוציולוגיות מודרניות**, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה. 445-459.

- Bourdieu, P. (1984). *Distinction*. London: Routledge & Kegan Paul.
- Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In: Richardson JG (Ed.). *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*. Westport, CT: Greenwood, 241-258.
- Bourdieu, P. & Passeron, J. C. (1977). *Reproduction in Education, Society and Culture*. London: Sage.
- De Graaf, N. D., De Graaf, P. M., & Kraaykamp, G. (2000). Parental cultural capital and educational attainment in the Netherlands: A refinement of the cultural capital perspective. *Sociology of education*, 73(2), 92-111.
- Dumais, S. A. (2002). Cultural capital, gender, and school success: The role of habitus. *Sociology of education*, 75(1), 44-68.
- Dumais, S. A. (2006) Early Childhood Cultural Capital, Parental Habitus, and Teachers Perceptions. *Poetics* 34(2), 83-107.
- Nash, R. (2002). The educated habitus, progress at school, and real knowledge. *Interchange*, 33(1), 27-48.
- Tzanakis, M. (2011). Bourdieu's social reproduction thesis and the role of cultural capital in educational attainment: A critical review of key empirical studies. *Educate*, 11(1), 76-90.
- Rapoport, T. & Lomsky-Feder, E. (2002). 'Intelligentsia' as an ethnic habitus: the inculcation and restructuring of intelligentsia among Russian Jews, *British Journal of Sociology of Education*, 23(2), 233-248.
- Reay, D. (1999). Linguistic capital and home-school relationships: Mothers' interactions with their children's primary school teachers. *Acta Sociologica*, 42(2), 159-168.
- Reay, D. (2004). 'It's all becoming a habitus': Beyond the habitual use of habitus in educational research. *British journal of sociology of education*, 25(4), 431-444.

יקבעו בתחילת הקורס ולכל המאוחר בשבועיים הראשונים של הסמסטר ולפני תום תקופת השינויים.
אין לשנות את מרכיבי הציון הסופי במהלך הסמסטר.
על המורה להודיע מראש על סוג הבחנים ומועדם.

*
**

Ben Gurion University of the Negev The Faculty of Social Science

Syllabus

Department of Education 2018-2019

Course Name: Bourdieu and critical thinking about education

Course Number:

Goals:

The course will focus critically on the educational action. For most of us, it seems that the processes in the education system serve the needs of the student, but they are not always in his favor, and sometimes serve other interests. These processes will be examined by deepening the understanding and application of the basic concepts in Pierre Bourdieu's social processes, which reinforce exclusion. We will discuss the key theoretical concepts: Habitus, Fields, Capital, Doxa, Illusio, Misrecognition and Symbolic Violence, which link them to processes in education.

The learning process will be accompanied by the basic literature of Bourdieu and his followers, as well as recent studies in Israel and around the world, dealing with practical aspects of education. Graduates of the course will be able to examine phenomena in the field of education from complex angles that are not visible.

Course Chapters:

- 1. Bourdieu's theory.**
- 2. The Habitus and its characteristics.**
- 3. Capital: cultural (including linguistic capital), social, economic, symbolic.**
- 4. Field characteristics (autonomy, heteronomy, Trojan horse).**
- 5. What is Symbolic Violence?**
- 6. Practical applications in the field of education.**
- 7. Criticism of the theory.**
- 8. Self-analysis.**

Requirements:

Components of final grade	
Term papers	100%
Final exam	
Total	

Bibliography:

- אגם, א' וטובין ד' (2009). קצינים קרביים והשירות הצבאי - הזדהות והתפקחות, **סוגיות חברתיות בישראל**, 7, 151-171.
- אלגזי, ג' (2002). עיצוב מושג ההביטוס בעבודתו של בורדייה. **סוציולוגיה ישראלית**, ד(2), 401-410.
- בורדייה, פי (1999). **על הטלוויזיה**. תל-אביב: בבל (פורסם במקור 1996).
- בורדייה, פי (2005). **שאלות בסוציולוגיה**. תל-אביב: רסלינג (פורסם במקור 1984).
- בורדייה, פי (2007). **סקיצה לאנליזה עצמית**. תל אביב: הקיבוץ המאוחד (פורסם במקור 2002).
- וייטמן, סי (2002). על ה"הבנה" אצל בורדייה. **סוציולוגיה ישראלית**, ד(2), 411-425.
- וקנט, ל' (2002). על אודות המורשת הסוציולוגית של פייר בורדייה. **סוציולוגיה ישראלית**, ד(2), 432-449.
- טובין, ד' לפידות, א' (2009). אלימות סימבולית באקדמיה: קולן של אקדמאיות שזכו במלגה יוקרתית. בתוך: הרץ-לזרוביץ, ר. אופלטקה, י., **מגדר ואתניות בהשכלה הגבוהה**, פרדס: חיפה. ע' 39-55.
- רגב, מ' (2011). **סוציולוגיה של התרבות**. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.
- ריצ'ר, ג' (2006). הביטוס ושדה, מתוך: **תיאוריות סוציולוגיות מודרניות**, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה. 445-459.

Bourdieu, P. (1984). *Distinction*. London: Routledge & Kegan Paul.

Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In: Richardson JG (Ed.). *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*. Westport, CT: Greenwood, 241-258.

- Bourdieu, P. & Passeron, J. C. (1977). *Reproduction in Education, Society and Culture*. London: Sage.
- De Graaf, N. D., De Graaf, P. M., & Kraaykamp, G. (2000). Parental cultural capital and educational attainment in the Netherlands: A refinement of the cultural capital perspective. *Sociology of education*, 73(2), 92-111.
- Dumais, S. A. (2002). Cultural capital, gender, and school success: The role of habitus. *Sociology of education*, 75(1), 44-68.
- Dumais, S. A. (2006) Early Childhood Cultural Capital, Parental Habitus, and Teachers Perceptions. *Poetics* 34(2), 83-107.
- Nash, R. (2002). The educated habitus, progress at school, and real knowledge. *Interchange*, 33(1), 27-48.
- Tzanakis, M. (2011). Bourdieu's social reproduction thesis and the role of cultural capital in educational attainment: A critical review of key empirical studies. *Educate*~, 11(1), 76-90.
- Rapoport, T. & Lomsky-Feder, E. (2002). 'Intelligentsia' as an ethnic habitus: the inculcation and restructuring of intelligentsia among Russian Jews, *British Journal of Sociology of Education*, 23(2), 233-248.
- Reay, D. (1999). Linguistic capital and home-school relationships: Mothers' interactions with their children's primary school teachers. *Acta Sociologica*, 42(2), 159-168.
- Reay, D. (2004). 'It's all becoming a habitus': Beyond the habitual use of habitus in educational research. *British journal of sociology of education*, 25(4), 431-444.